

Potrzeba uczenia się przez całe życie

joanna.pietrasik@civispolonus.org.pl

od 2004 roku

fundacja civis polonus

civispolonus.org.pl

strona główna

projekty

o fundacji

aktualności

do pobrania

szkoła
lepszona edukacja
obywatelska w
szkole

młodzież
większy wpływ
młodzieży na sferę
publiczną

obywatele
bardziej świadomi
partnerzy
administracji
publicznej

obszary działania
edukacja
obywatelska i jej
wyzwania

Fundacja stawia sobie za cel rozwijanie postaw obywatelskich umożliwiających jednostkom aktywne uczestnictwo w życiu publicznym. Dobre państwo jest bowiem wspólnotą otwartych, kompetentnych, zaangażowanych obywateli.

Otwarci to ludzie lubiący innych, wrażliwi, ufni, umiejący budować więzi międzyludzkie.

Kompetentni obywatele, to tacy, którzy znają swoje uprawnienia, wiedzą, jak z nich korzystać. To partnerzy administracji publicznej, a nie jej petenci.

Zaangażowani, czyli wierzących w to, że ich udział w życiu wspólnoty ma sens, troszczący się o jej stan oraz przyszłość, gotowi do brania odpowiedzialności za siebie i innych.

Cel ten realizujemy przez projektowanie sytuacji edukacyjnych, które dają szansę na autentyczne i znaczące uczestnictwo w życiu szkoły i społeczności lokalnej.

Podejmujemy różnorodne działania wzmacniające potencjał jednostek, jako obywateli. Pracujemy z przedstawicielami administracji publicznej, by wspólnie kreować mechanizmy udziału obywateli w procesach decyzyjnych. Tworzymy programy aktywnej edukacji obywatelskiej na poziomie szkół i gmin. Bardzo ważne dla nas jest podejmowanie refleksji na temat charakteru współczesnego obywatelstwa, jego istoty. Pomaga ona nam wyznaczać kierunki projektowanych działań.

Na co dzień zajmujemy się tworzeniem i wdrażaniem projektów, doceniając jednocześnie wagę zabierania głosu w dyskusji publicznej, uczestniczenia w działaniach koalicyjnych oraz prowadzenie rzecznictwa na rzecz edukacji obywatelskiej w Polsce.

OBYWATELE - ŚWIADOMI PARTNERZY ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

Administrację i obywatele powinno łączyć wzajemne zaufanie i partnerskie relacje. Konieczne do tego jest podnoszenie kompetencji urzędników oraz uświadamianie obywatelom ich praw i obowiązków.

Wierzimy, że dzięki tym działaniom dostęp do dobrej administracji stanie się powszechny, a lokalne wspólnoty będą coraz lepiej zarządzane. Staramy się wspierać obie strony w budowaniu wzajemnych relacji. Wspólnie z urzędami opracowujemy i wdrażamy procedury usprawniające i podnoszące jakość ich pracy. Z lokalnymi liderami pracujemy na rzecz rozwoju lokalnego oraz wzmacniamy ich kompetencje merytoryczne, społeczne i przywódcze.

LEPSZA EDUKACJA OBYWATELSKA W SZKOLE

Współczesna szkoła może być przestrzenią sprzyjającą rozwojowi postaw obywatelskich. Do jej zadań należy inspirowanie i zachęcanie uczniów do współuczestniczenia w podejmowaniu i realizowaniu decyzji ważnych dla społeczności szkolnej.

Działania szkoły mogą sprzyjać rozwijaniu kompetencji obywatelskich oraz wychowywaniu dzieci i młodzieży zgodnie z zasadami: państwa prawa (jeżeli reguły postępowania są znane uczniom i przestrzegane przez nauczycieli), pomocniczości (jeżeli inicjatywy uczniów są mile przyjmowane i wspierane), podmiotowości (jeżeli zdanie uczniów jest uwzględniane podczas podejmowania decyzji na terenie szkoły).

Wspieramy szkoły w procesie kształtowania kompetencji młodych obywateli. Robimy to poprzez realizację innowacyjnych projektów, prowadzenie specjalistycznych szkoleń na temat samorządu uczniowskiego, organizując bezpośrednie zajęcia z uczniami opracowując materiały edukacyjne oraz prowadząc portal wiedzy o samorządności uczniowskiej www.samorzaduczniowski.org.pl

Dzięki tym działaniom szkoły stają się miejscem, które mogą faktycznie tworzyć wszyscy członkowie jej społeczności.

MŁODZI LUDZIE WPŁYWAJĄ NA LOKALNE ŻYCIE PUBLICZNE

Wspieramy młodych ludzi w świadomym i aktywnym uczestniczeniu w życiu lokalnej wspólnoty. Wierzymy, że nastoletni obywatele mogą być wartościowymi partnerami dla administracji lokalnej. Posiadają dużą wiedzę i doświadczenie związane z bliskimi im problemami.

Dlatego wspomagamy ich w budowaniu relacji z lokalnymi władzami – konsultowaniu decyzji dotyczących spraw ważnych dla młodzieży. Płaszczyzną dla wymiany opinii i wspólnej pracy dorosłych i młodych przedstawicieli mieszkańców miast i wsi są animowane i wspierane przez nas Młodzieżowe Rady Gmin (Dzielnic).

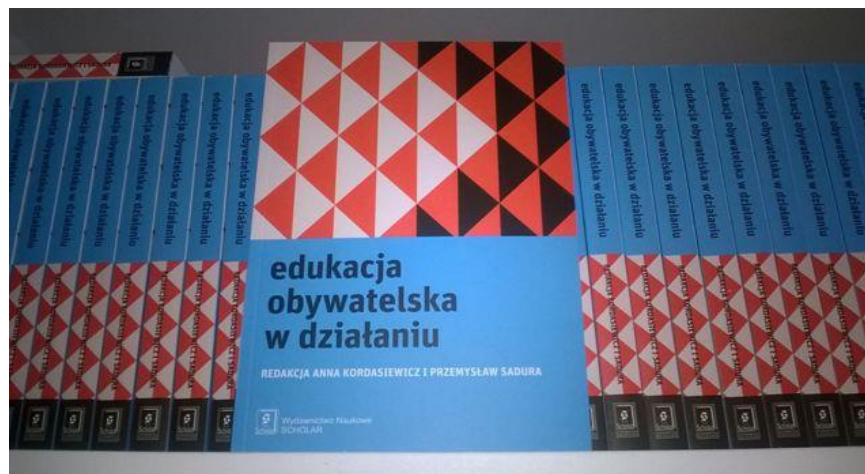

Młodzież ma wpływ. Model włączania młodych ludzi w procesy podejmowania decyzji w szkole i społeczności lokalnej

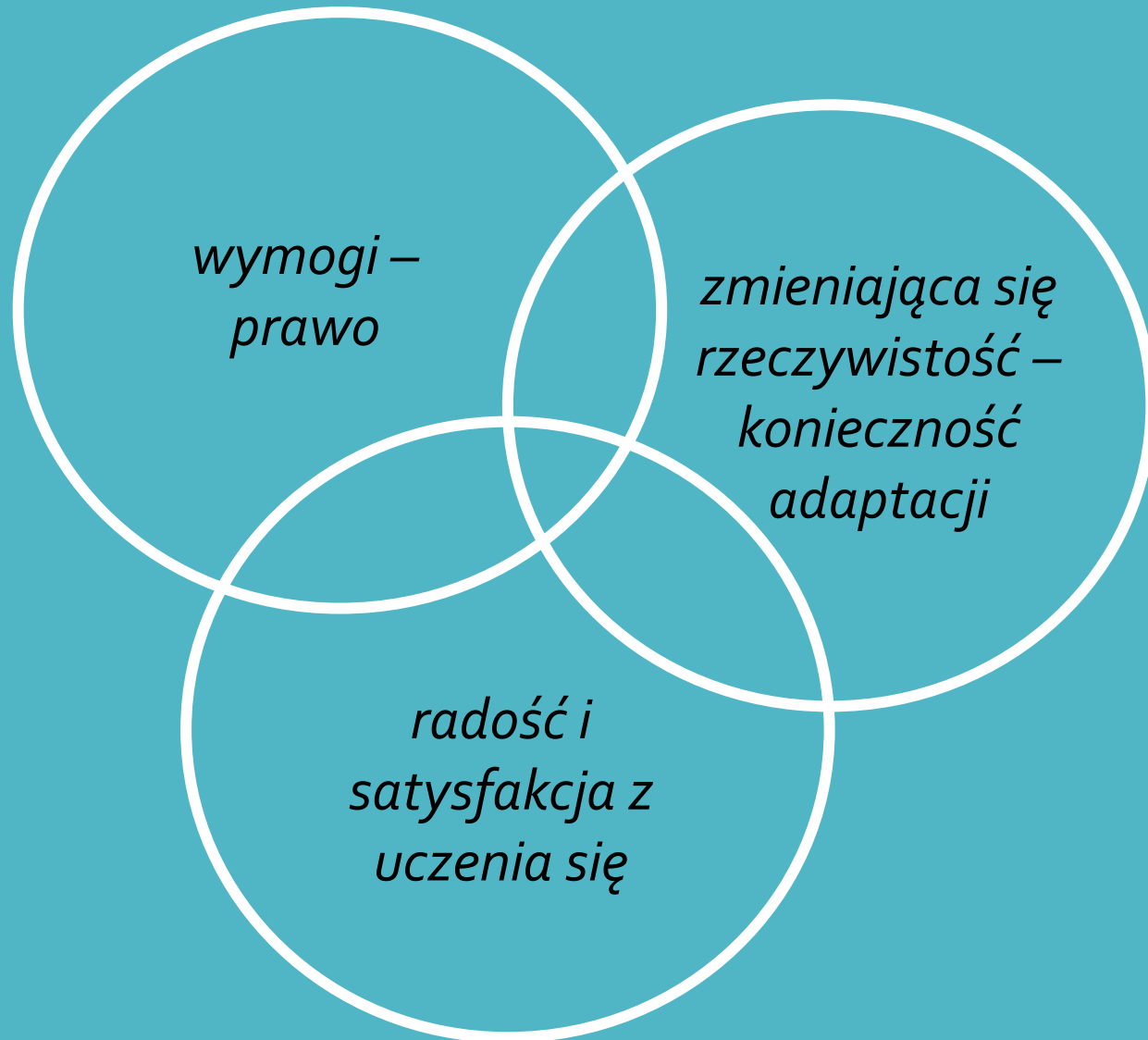
www.mlodziemawplyw.org.pl

W ramach projektu w 2013 roku została wydana publikacja naukowa „Edukacja obywatelska w działaniu”. Wśród autorów tekstów jest również dr Olga Napiontek z Fundacji Civis Polonus.

To pierwsza w Polsce książka poświęcona edukacji obywatelskiej w działaniu. Autorzy omawiają w niej doświadczenia klasycznej edukacji obywatelskiej, partycypacji uczniowskiej w szkole i samorządzie lokalnym, doświadczenia w animowaniu społeczności lokalnych i partycypacyjne podejście do pracy z młodzieżą. Badają podłoże ideowe i teoretyczne edukacji obywatelskiej w działaniu, czerpiąc między innymi z praktyki polskiej, brytyjskiej i niemieckiej. Czytelnicy znajdą w książce krytykę traktowania partycypacji i upodmiotowienia jako uniwersalnego remedium na kryzys demokracji i społeczeństwa obywatelskiego. Adresatami publikacji są kręgi akademickie zajmujące się edukacją obywatelską i partycypacją, a także "refleksyjni praktycy" - organizacje pozarządowe i urzędnicy - pracujący z młodzieżą oraz tworzący dokumenty strategiczne i programy.

potrzeba uczenia się przez całe życie

Life Long Learning/uczenie się przez całe życie

*„wszelkie działania związane z
uczeniem się przez całe życie,
zmierające do poprawy poziomu
wiedzy, umiejętności i kompetencji
w perspektywie osobistej,
obywatelskiej, społecznej i/lub
związanej z zatrudnieniem.”*

Koncepcja Life Long Learning

jest wiodącym elementem strategii lizbońskiej, ogłoszonej w 2000 roku przez Unię Europejską. Zgodnie z jej treścią edukacja jest jedną z najważniejszych składowych prowadzących do tego, aby gospodarka UE stała się najbardziej konkurencyjną i dynamiczną gospodarką na świecie. Ludność natomiast ma się stać społeczeństwem wiedzy.

Do priorytetowych działań zaliczono:

- Nadanie wysokiej rangi uczeniu się
- Zwiększenie powszechnego dostępu do informacji i doradztwa dotyczącego możliwości edukacyjnych
- Zwiększenie inwestowania w uczenie się
- Przybliżanie uczącym się możliwości edukacyjnych
- Upowszechnianie umiejętności podstawowych
- Rozwój innowacyjnych koncepcji uczenia się/nauczania

Life Long Learning

- dotyczy zarówno rozwoju indywidualnego jak i rozwoju cech społecznych we wszystkich formach i kontekstach, **w systemie formalnym i nieformalnym**.
- Nacisk kładziony jest na zachęcanie do nauki przez całe życie, już **od wczesnego dzieciństwa**
- Opisywana koncepcja **jest praktycznie tożsama z kształceniem ustawicznym**, które jest rozumiane jako kompleks procesów oświatowych: formalnych, nieformalnych i incydentalnych, które umożliwiają uzupełnienie wykształcenia.

Wyzwanie – szybko zmieniający się świat/rzeczywistość

- Żyjemy w ciekawych czasach. Czasach intensywnego rozwoju nauki, technologii, medycyny, kultury.... każdej dziedziny życia.
- Postęp powoduje, że bez regularnego, mniej lub bardziej świadomego uczenia się, nie uda się przyswoić zmian.
- W przyszłości grupa osób dorosłych, nieuczestnicząca w procesie kształcenia ustawicznego, będzie w większym stopniu zmarginalizowana z powodu braku umiejętności rozumienia nowych zjawisk.
- Dlatego bardzo ważne jest wzbudzanie w ludziach już od najmłodszych lat potrzeby całościowej edukacji, przekonania, że nie kończy się ona na kolejnym formalnym szczeblu kształcenia.
- Idea uczenia się przez całe życie (Lifelong Learning) jest priorytetem polityk oświatowych krajów Unii Europejskiej.

Czego nie uczy polska szkoła?

- Pomimo ciągle wysokiej liczby osób kształcących się, w szczególności na poziomie wyższym, pracodawcy od lat mają trudności z pozyskaniem odpowiednich kadr. Oczekują bowiem od kandydatów do pracy nie tylko wiedzy merytorycznej, ale też praktycznej
- Co więcej, jak wynika z badań Bilansu Kapitału Ludzkiego **pracodawcy obecnie największą wagę przywiązują do kompetencji miękkich kandydata do pracy**, nawet większą niż do umiejętności zawodowych. Należą do nich kompetencje samoorganizacyjne (umiejętność zarządzania czasem, samodzielność, podejmowanie decyzji i przejawianie inicjatywy, odporność na stres i chęć do pracy) i interpersonalne (umiejętność kontaktowania się z ludźmi, bycia komunikatywnym, współpracy w grupie, a także rozwiązywania konfliktów międzyludzkich)
- niedopasowania systemu edukacji do potrzeb rynku pracy.

*Dobre praktyki –
szkoła jako miejsce
uczenia się przez całe
życie*

Z Małej Szkoły w Wielki Świat

Wspieramy uczniów ze 119 małych, wiejskich szkół podstawowych w rozwój kompetencji społecznych i obywatelskich. W każdej szkole realizowane są projekty edukacyjne.

Po pierwsze nie bądźmy obojętni! Projekty społeczno obywatelskie rozwijają wśród dzieci nawyk interesowania się kwestiami społecznymi dotyczącymi najbliższej okolicy. Analizują jaka jest sytuacja dzieci w gminie, jakie są najważniejsze ich problemy, jakie są potrzeby i co należy zrobić, by ich wieś, gmina była bardziej przyjazna najmłodszym.

Po drugie debatujemy! Uczniowie formułują swoje opinie i dzielą się nimi na forum szkoły. Dyskutują o bezpieczeństwie, żywieniu w szkole, sposobach spędzania wolnego czasu. Diagnozują problemy i znajdują ich rozwiązania.

Po trzecie wywieramy wpływ! Dzięki projektowi odżywają samorządy uczniowskie! W szkołach organizowane są otwarte, przejrzyste i angażujące wybory reprezentacji SU. Kandydaci debatuje i zachęcają do rozmów o przyszłości szkoły. Dzieci spotykają się regularnie z dyrektorami swoich szkół, których konsultują planowane decyzje jakie mają zostać podjęte a dotyczą dzieci. W ten sposób rodzi się na terenie szkoły dialog obywatelski, włączający uczniów w proces podejmowania decyzji.

Po czwarte działamy i zmieniamy! Dzieci praktykują aktywne obywatelstwo poprzez podejmowanie konkretnych działań na rzecz dobra wspólnego. Organizują spotkania międzypokoleniowe, prowadzą akcje informacyjne, dbają o przestrzeń publiczną.

Latem, uczniowie szczególnie zainteresowani polityką i sprawami społecznymi biorą udział w

Letnich Obozach Naukowych. Pięciodniowe turnusy w Warszawie to czas na poznanie ciekawych, przyjaznych, ważnych i inspirujących miejsc stolicy, a także okazja do odwiedzenia instytucji politycznych, gospodarczych, kulturalnych i naukowych.

W ten sposób 4600 dzieci przekonuje się, że aktywność obywatelska może być przyjemnością, robieniem czegoś ciekawego i bardzo ważnego. Realizacja projektu przyniosła wymierne efekty- badania Instytutu Badań Kompetencji w Wałbrzychu pokazały tendencję wyników uczniów w obszarach wzmacnianych w trakcie projektu i tak najmocniej rozwinęła się umiejętność uczenia się (o 5,6%) a zaraz po niej kompetencje społeczne i obywatelskie (wzrost o 4,52%).

Zapraszamy na stronę projektu: www.malaszkoła.pl

Partnerzy: Federacja Inicjatyw Oświatowych, Fundacja Wspierania Aktywności Lokalnej Fala, Fundacja Partnerstwo dla Środowiska, Szkoła Młodych Przymierza Rodzin.

Z Małej Szkoły w Wielki Świat

Główną metodą stosowaną w projekcie "Z Małej Szkoły w Wielki Świat" do rozwijania wybranych trzech kompetencji kluczowych - społecznych i obywatelskich, matematycznych i przyrodniczo-technicznych oraz umiejętności uczenia się - była metoda projektu edukacyjnego.

Dwa zespoły autorskie, kierowane przez Fundację Partnerstwo dla Środowiska (projekty matematyczne i przyrodniczo-techniczne) oraz Fundację Civis Polonus (projekty społeczne i obywatelskie), wspierane przez ekspertów, opracowały cztery zestawy scenariuszy projektów edukacyjnych:

- projekty matematyczno-przyrodnicze dla klas 1-3 szkół podstawowych - 15 scenariuszy 16-godzinnych
- projekty matematyczno-przyrodnicze dla klas 4-6 szkół podstawowych - 12 scenariuszy 20-godzinnych
- projekty społeczno-obywatelskie dla klas 1-3 szkół podstawowych - 15 scenariuszy 16-godzinnych
- projekty społeczno-obywatelskie dla klas 4-6 szkół podstawowych - 12 scenariuszy 20-godzinnych

Scenariusze zostały wydane w formie publikacji zarówno elektronicznej jak i papierowej.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Integracji Środowiska Lokalnego „Z Edukacją w Przyszłość” w Korzeczniku

Działanie: założenie wiejskiego Centrum Kształcenia
Ustawicznego

Cel: odpowiedź na potrzeby mieszkańców okolicznych wsi związane z nabywaniem nowych kwalifikacji

Przebieg: stowarzyszenie założyło zaoczne szkoły zawodowe (rolnicze i budowlane) dla dorosłych, działające w weekendy w budynku prowadzonej przez Stowarzyszenie szkoły podstawowej; ustalono opłaty niższe niż w publicznym zespole szkół oddalonym o 20 km; po 2 latach było 170 słuchaczy, którzy w absolutnej większości zdobyli nowe kwalifikacje

Wartość dodana: stowarzyszenia i szkoła zyskały znaczenie w środowisku lokalnym, opłaty słuchaczy pozwoliły na remont budynku i podniesienie wynagrodzeń nauczycielom SP

Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Sołectwa Bącka Huta (woj. pomorskie)

Działanie: rozbudowa budynku szkoły podstawowej prowadzonej przez Stowarzyszenie w celu pomieszczenia w nim sal dla edukacji młodzieży i dorosłych

Cel: zwiększenie możliwości edukacji przez całe życie mieszkańców wsi Szopa i okolic

Przebieg: mieszkańcy pozyskali część środków z zewnątrz, ale główne prace zostały wykonane przez nich nieodpłatnie oraz wsparte darowiznami lokalnych firm budowlanych

Wartość dodana: integracja środowiska lokalnego wokół wspólnego celu, zwiększenie aktywności podstawowej szkoły stowarzyszeniowej, która wykorzystuje również nowe pomieszczenia

Zespół Szkół im. Ignacego Łukasiewicza (szkoły ponadgimnazjalne) w Policach (woj. zachodniopomorskie)

prowadzona przez: Miasto Police

Działanie: prowadzenie przez uczniów kursów językowych dla osób bezrobotnych

Cel: podniesienie umiejętności językowych osób bezrobotnych oraz uczniów

Przebieg: uczniowie prowadzili jako wolontariusze regularne zajęcia (2 razy/tydzień) w kilkudziesięciogodzinnych kursach; opracowali program zajęć i samodzielnie je prowadzili; nauczyciele z ich szkoły pełnili rolę doradców metodycznych, udzielając pomocy w opracowaniu metod czy scenariuszy zajęć oraz omawiając sukcesy i trudności, które napotykali uczniowie; urząd pracy rekrutował osoby bezrobotne na zajęcia, stowarzyszenie działające przy szkole dbało o przygotowanie sal i materiałów dydaktycznych.

Wartość dodana: uczniowie zyskali doświadczenie bycia nauczycielem, rozwinęli swoje umiejętności językowe; doświadczyli bezinteresownej pomocy innym

*Młodzi – uczenie się
i praca*

**MŁODZIEŻOWE
RADY GMIN**

**DIALOG WŁADZ
Z MŁODYMI
MIESZKAŃCAMI**

**WSPIERANIE MŁODZIEŻOWYCH RAD
MIAST, GMIN I DZIELNIC**

**12 LAT DOŚWIADCZEŃ
FUNDACJI CIVIS POLONUS**

2004-2016

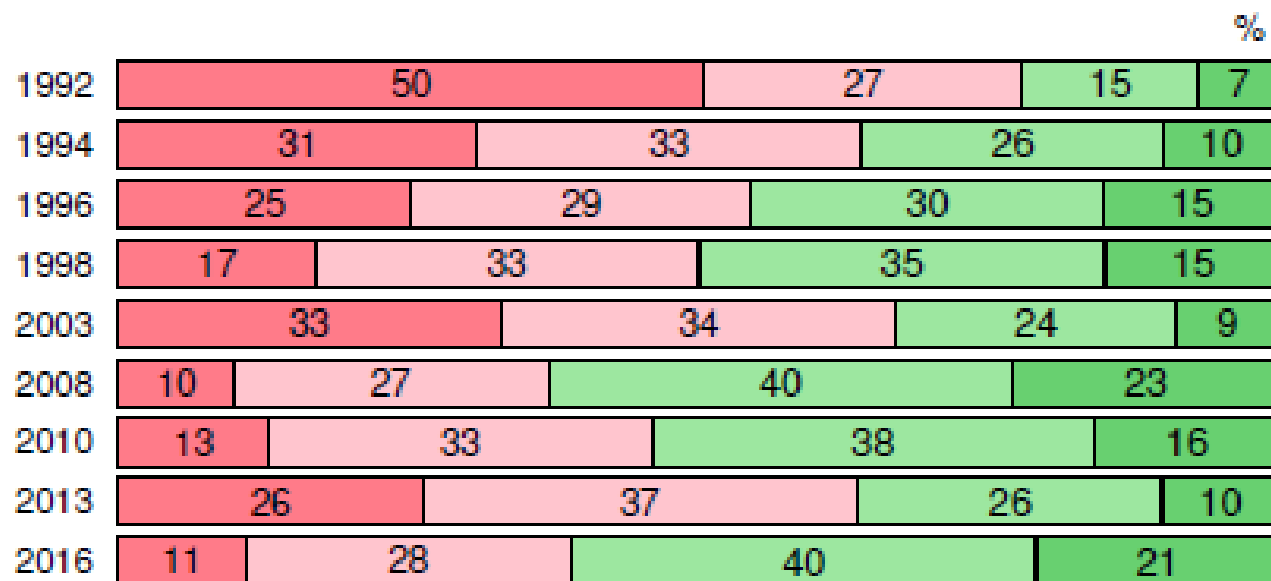
2004-2009 zainicjowaliśmy powstanie i animowaliśmy działanie 9 MRD Warszawy

uczestniczyliśmy w tworzeniu statutu MRW Warszawy i procesie jej powstania w 2009

wypracowaliśmy i wdrożyliśmy model działania MRG

pracowaliśmy z ponad 40 społecznościami lokalnymi, 500 osobami: władzami, urzędnikami, młodymi, opiekunami MR

Rys. 19. Czy Ty osobiście czujesz się zagrożony(a) bezrobociem?

- Tak, bardzo obawiam się, że nie znajdę pracy
- Tak, ale jestem tym tylko lekko zaniepokojony(a)
- Nie, przypuszczam, że znajdę pracę
- Nie, na pewno znajdę pracę

Badania statutowe CBOS: 1994, 1996, 1998; badania KBPN: 2003, 2008, 2010, 2013, 2016

Rys. 18. Co, Twoim zdaniem, decyduje o tym, że po ukończeniu szkoły można znaleźć pracę?

Wyniki nie sumują się do 100%, ponieważ respondenci mogli wskazać kilka różnych czynników
Badanie KBPN 2016

Młodzi a uczenie się...

- Rozwój kluczowych kompetencji: społecznych i obywatelskich, **uczenia się** oraz przedsiębiorczości
- Młodzi potrzebują rozwijać „praktyczne i użyteczne” kompetencje

Dziękuję za uwagę

Joanna.pietrasik@civispolonus.org.pl

www.civispolonus.org.pl

www.samorzaduczniowski.org.pl

www.mlodziemawplyw.org.pl

www.mlodzielowarada.org.pl